

Đức tin Hoàng tử cùng vợ đi săn, dân thành Ca Tơ La Vơ lo sợ a so n nhng cây c nh tr c nhà, h xây nhng ch u hoa nào có màu t i đ p nh t quay m t ra phía ngoài đ ng đ đón chào v Thái t . Ng i ta ch đ i nhìn khuôn m t hi n t v i đôi lông mày dài và m m l n trên đôi m t xanh nh dòng n c bi c c a sông H ng, dáng đi u dũng đ c và thân hình n nạng c a v thi u niên lúc nào cũng đ n đ u m t b n lính k vai đeo binh khí sáng chói, hùng h trên nhng con ng a m p m p. Ngày nào Thái t đ o ch i thì đêm đó nhng ti ng đàn c a các thi u n trong thành vang lên, v a qu n quit, v a nã nùng, khi n cho nhng hoa xung quanh v n hình nh say nh c mà quên m t h ng c a mình bay t n đầu đầu và nhng k láng gi ng cũng ng n ng b đ v i c làm ng i th nh pho t ng.

Ng i ta u ng công ch đ i chi u hôm y. Các hoa đ p ch khoe s c v i khách qua đ ng. i phía c a thành Thái t đã b đ cu c đi săn. Thái t Thích Ca th y c nh trái ng c gi a thân th m nh kh e c a mình nh m t cái cây đang l n, v i m t hình vóc x u xí c a ông già kia nh que c i khô: râu tóc b c ph b m ra nh lông lá c a m t con v t, thân ông cong qu p, tay v i sát đ t nh ch c bò.

- Có nh v y đ c chẳng? M t ng i tráng ki n nh ta bây gi m t ngày kia cũng th ?

Thái t  t  b  o r i quay ng a tr  v .

T i hôm ấy  nh   ng v ng v c trên lầu   i nhà vua. Hoa k  c  l  trong hoa viên s ng l n nh  ng c. Vua T nh Ph n      c th  v  cho hay, Thái t  b     cu c   o ch i v i g p m t c  gi . Vua b n m  ngay cu c khi u v    i mu n ng n   n hoa    làm khu y Thái t . Nh ng Thái t  Thích Ca v n không quên   c   ng giữa v  m u r u t c b c h nh nh  l i hiện v  trên c c khu n c y ở hoa viên   i  nh   ng b ng b c.

Vua lo s  s n s c   n Thái t  nh  v y, v  ch  c  m t m nh Thái t  l  ng  i k  v . Thái t  l  m t thi u niên  nh tu n m i 19 tuổi ng  i      ng thu c c  c c ngh . N o thi n v n,   a l y, ngh  lu n, thi ph , v n ch  ng,   nh nh c, h i ho , b i to n, ph  ch , v  ngh , trong ngh  n o Thái t  c ng l  ng  i xuất ch ng. Không nh ng v  th  m a vua y u qu i, vua y u qu i Thái t  v  Thái t  l  k t quả của cuộc nh n d y n   m th m giữa vua v  hoàng h u Ma Ha Ma Da. Thái t  l  m t m i t nh thi n li ng c a Hoàng h u    l i cho vua   th  gi i n y.

19 n m v  tr  c, m t   m n m m ng, Hoàng h u th y m nh l c vào khu r ng hoàng vu. M t con voi tr ng s u ng    n ve vu t b  m i. M t hôm biết m nh th  thai, Hoàng h u m i   m chuy n   y n i cho vua nghe. Vua   n l  m t   i m ng t t v  r t vui mừng v  vua    50 tuổi r i v  Hoàng h u c ng x p x  tuổi vua, n u may ra, Hoàng h u sánh   c Hoàng nam, vua s  c  ng  i k  v .

Theo t c   n    ph i v  nh  cha m  m    . M t ng y   v  n L m T  Ni n  c C u Ly qu  h  ng c a Hoàng h u Ma Ha Ma Da, chim k u không ng t tiếng, m t tr i l n cao ch i s ng h n c  m i ng y.   m   y c c kh m hoa   u t a h  ng th m ng o ng t. Hoàng h u Ma Da ra   o   v  n hoa của vua Thi n Gi c ( nh b ), th  th n nh n   ng b  nguy n c u: “H i nh ng   ng thi n li ng h y ph  h  con con t i sau n y trong s ng nh  m t   ng kia, tr  tu  c a n  s  r ng r i bao tr m c  th  gi i nh   nh s ng m t   ng”.

Sao   n   n th a, trên b u trời   n th m. R ng   ng b ng s ng m t ph i v  n. Hoàng h u b ng th y   u b ng, b  t a vào m t c y V    .

M t tr i v a l n t a  nh s ng v ng   ng kh p v  n L m T  Ni, m t tr  l t l ng x nh   p v  to n v n h n c  nh ng ch u ng c   c i tr n. Tr    y l  Thái t  Thích Ca.

Tối hôm Thái tử bèn dẫn cuốc đi chơi vui, nét trầm ngâm vẫn thoáng trên gương mặt sáng long tinh anh... Muốn gì sau cho Thái tử, ngày nào vua cũng dắt ra nhàn cuốc chơi trong cung đi nữa. Các bên ca nhi vũ nữ cùng các đào hát thảy đàn tha hồ được dịp trỗi tài. Vua lại còn ra “Chơi” xem ai có võ thuật hay đem vào cung để làm vui Thái tử được thoải mái hơn.

Ngay khi ta đem đến nhàn thảnh thơi hoa quỳnh nhụy to bóng cái đĩa lớn, nhàn hoa lài cánh ta bóng cái hồng, nhàn hoa sen vàng nở lá bên mùa, nhàn cây chuối trĩu buồng, nhàn giò quai vút núi biếc, nhàn san hô, ngọc cùng các thứ chơi mĩ lệ. Trong các thứ này có con ngựa làm cho Thái tử chú ý đến. Con ngựa và đẹp và khôn ngoan. Mình mẩy đều đặn, bốn chân thon thon, nó đứng bên cạnh nhàn con ngựa to lớn nhốt trong cung, thì nhàn con này cũng thành thục bé, nhàn hình hài của nó làm sao sánh với với màu sắc của nó, trông đen trong mắt nó có một sắc đen lánh như hạt huyền, móng chân của nó đi vào trong đất thì sáng lên như sáng tê giác, lông nó mượt và trắng như tuyết trên núi Hy Mã Lạp Sơn, bốn cạnh của nó óng ánh như tơ vàng mềm mại và quanh co nó có những vân màu ngũ sắc nổi lên như mắt của voi. Chạy như chớp, nhàn ta lại khéo đeo hai chân trước nó hai cái lông của âm dương, lúc ngựa chạy thì nhàn nhàn hòa lên một điệu xào xạc và huyền bí như tiếng suối chảy trong đêm khuya, giọng chim ríu rít trong rừng xa. Có một hôm được con ngựa này, Thái tử cũng khuấy động nó đi buồm. Nhàn đêm đến, vua còn sợ không có gì để giải trí cho Thái tử, nên bày ra không nhàn cuốc vui. Đêm hôm nay cũng như mọi hôm, trong cung đều có múa hát trà tiệc, được ánh nhàn cây nở có người lớn to như bó đuốc, các vàng ngọc ngà ngọc khảm trên các cây cột, trên trần nhà, trên các áo mũ của nhàn nhàn trong tiệc đều phôi chiếu lên muôn ngàn màu sắc lạ. Hào ng trầm ở bên phía tả ra ngà ngọc và rực rỡ trong nhàn các thứ tinh diệu màu như muôn hoa nở mắt và xuân, các vũ nữ đều thi tài múa hát, thân hình uyển chuyển theo âm nhạc như nhàn ng gợn sóng, một mây trời như nhàn hao sen một buổi sớm mùa hè. Điệu múa rất tự nhiên. Chân tay họ như làm bóng một thứ sắp, thứ bắt giữ rồi thả thả cho một bàn tay vô hình uốn nắn. Một người chơi thứ chơi này, người lớn vào đây để nhàn mình đã lên tiên. Nhàn nhàn nhàn nhàn đẹp và vui và đẹp mắt Thái tử quen lắm rồi. Đêm nay nhàn ta mới một người con gái và tài và sắc đến giúp cuốc vui.

Các vũ nữ và kéo vào, một điệu như quỳnh áo trắng bóng đến, nét mặt của nàng một cách ngây thơ và hồn nhiên. Trên tay nàng cầm một cây đàn chín dây, nàng cúi chào rồi quỳ xuống giữa ánh sáng xanh như một đóa hoa mới giữa vùng lá biếc.

Ngay khi ta không rõ nàng đàn bên gì. Toàn cả Ca Tử La Vương chơi ai được nghe. Ngay khi nghe bên đàn này đều có một mặt mặt sự khó giải trong lòng cũng có thể người được, đều có tánh gì đến đến đâu cũng thảnh thơi ôn hòa. Một bên đàn khi cho nhàn ta thảy sự chơi cõi trần này là một cõi êm ái. Các mặt lớn nàng nhàn tay, nhàn nghe lại không biết từ đâu có tiếng chim ríu rít trong núi lên để tiếp theo. Nàng đã khéo luyện tập được một con chim khôn ngoan và bắt nó

đều trên cây đàn. Ngồi ta thấy con chim y hòa mặt bạn phần của mặt cây đàn, không ai nghe thấy chim bay ra là là của con vút xinh xinh kia. Đàn xong, nàng cất tiếng hát. Chao ôi! tiếng hát là trong lòng mọi tiếng đàn, khi lên khi xuống như hờn hò trầm cúi đi vào ao sâu riêng của tiếng người. Trầm khuôn mặt ngây thơ của người hát và giọng ngân trong trẻo, lòng ghen tuông của các cung đàn không có thể có nữa.

Nàng dứt tiếng hát, Thái tử thấy khoan khoái, các người trong tiệc như ngây như dại, tất cả này đều giữ nín hờn để nghe, bây giờ mới dám thở ra. Thái tử quay lại mỉm cười, mặt người thì vẫn đã nhanh như u sầu: “Tâu Thái tử! Nàng Ơu Đà Di, dòng dõi Bà La Môn”.

Như có mặt trên mình người, Thái tử vui vẻ hờu như xóa đi cái buồn xa. Thế vì được vui lây nên có người dám vui đùa như như lúc Thái tử không có gì phiền não. Thái tử đi với người hờu từ từ như anh em. Mặt người thì vẫn thờ ơ Thái tử.

- Thái tử có như cái nhà trống rớt như hoa ở phía nam hoàng thành?

- Nhà này có gì lạ, người sẽ bỏ ta nghe!

- Bẩm Thái tử! Đó có như tiếng nhạc, mà không có ai xem này được nghe, hờn may có mặt mình tôi.

Thái tử mỉm cười như là cái đêm nghe đàn trong cung.

- Hay hờn tiếng nhạc của Ơu Đà Di chăng? Thế thì người hãy dẫn ta đi đến đó.

- Bẩm Thái tử chính là Ơu Đà Di.

- Sao người sẽ bỏ cho ai được nghe?

- Bm Thái t m t đêm r t khuya, m t đêm mà kinh thành Ca T La V đ u say trong giấc ng , hôm y tôi đ c ngh , phóng ng a v thăm nhà. Lúc qua đ y tình c nghe đ c tiếng đàn thanh thót ngời nhà kia đ a ra. Tôi đ ng ng a ng ng n quên m t vi c v thăm nhà. Bm Thái t , tôi đã nghe m t khúc hát k l h n khúc hát trong cung hôm tr c.

- Th thì ta r l i này.

Thái t Thích Ca v a nói v a r ng a sang tay trái, các th v đ u m m c i sung s ng b c theo ng i.

Vó ng a r m r trên đ ng s i, gió th i cái b m óng ánh t vàng c a con ng a đi qua l p áo nhung tr ng cài khuy đ c a Thái t . Cái khăn tr ng l n trùm ngang trán đ l ng c bào, m t n t th t n i cao gi a hai hàng lông mày và ph ngoài m tóc đen nh mun, s i tóc nào cũng u n tròn v phía h u.

D i màu tr i xanh th m, tr c m t Thái t xa xa m t thành ph hi n lên trong quang đ ng. Thái t , trong m t phút, đã nghĩ đ n nh ng nóc nhà kia là c a th n dân d i quy n vua cha. Mà trong đám nhà y, l i có ngôi nhà c a ng i con gái tài hoa. Thái t l i hình dung ng i đánh đàn hôm tr c.

V a lúc y có nh ng tiếng rên kh kh bên đ ng l t vào tai Thái t . Thái t quay l i h i th v :

- Hình nh có ng i rên, các ng i hãy l ng tai nghe có ph i ch ng?

Các th v l ng tai nghe r i đ ng thanh tr l i:

- Bm Thái t qu có.

Tiếng rên rở m trong mọt b cây bên đ ng. Bên b cây, mọt ng i đen đ i g y đét, đ u đã r ng tóc, da đ u lòi ra nh s đ a, kh p thân mình đ u l lói ghê s , c thân hình b nh nhân xông lên mọt mùi r t hôi hám khi n cho ng i xem không dám đ n g n. Tên y là mọt tên h i thu c v phái Bà Li A, là mọt phái h c p n Đ b khách qua đ ng đá vùi xu ng đ y nh mọt con v t, vì không ai mu n g n mọt ng i b nh mọt giai c p mà ng i ta cho là hèn mọt. Nghe tiếng có ng i đ n g n, nó g n đ a hai tay c t bàn nh hai cái càng lên tr i và đôi mọt nó g n nh mọt h t tròng đen cũng c m đ nhìn lên cao. Nh tu ng nó không còn tin r ng nh ng ng i đ ng lo i c a nó còn th ng xót nó. Tr c c nh y Thái t bu t mi ng than:

- Còn cách gì ch a đ c n a chẳng?

Mọt ng i theo h u ti p tr i:

- B m nh đ n b nh h i ghê g m kia thì không còn ph ng thu c gì ch a đ c.

Thái t Thích Ca c i áo mình – cái áo nhung tr ng có cúc đ và ch vàng thêu tr c ng c đ p cho k kia r i cùng th v quay v .

Trên đ ng v , đôi mọt Thái t Thích Ca tr nên bu n bã, lúc nào trên g ng mọt cũng t đáng dăm chiêu suy nghĩ. Vua tìm h t cách đ làm cho Thái t vui mà cũng không có hi u qu gì. Tình c mọt hôm vua s c nh đ n ng i con gái đánh đàn. Vua ng m nghĩ, có l Thái t bu n b c vì c nh cung c m có v ti u t y, cung t n m n không bi t trang đ m, không có tài ăn nói đ gi i bu n Thái t , h a may còn có con bé này; hôm tr c ta nghe nh ng khúc hát c a nó cũng ph i mê m n tâm th n, th y mình quên h t nh ng phi n mu n đ i. mà ph i, nó là dòng dõi Bà La Môn, tài gì mà không có s c h c uyên thâm, gi i h nh nghiêm ch nh. Ta s nh nó xem sao.

Nghĩ nh v y bèn sai ng i m i u Đà Di vào cung, nàng khiêm t n tâu r ng:

- Tâu Hoàng th ng, ân đ c Hoàng th ng h u kh p c th n dân trong n c, ai ai i không

truyền tụng, tôi nhớ hết bài dithanh ánh mặt trời, nhớ hết nấc trong bụng. Bởi lâu chưa biết tên họ ng nhng ân huệ cao siêu của Ngài, bây giờ Ngài y thức cho công việc theo hủ Thái tôi rớt lầy làm vui, nhng cũng lầy làm sợ.

- Nàng u Đà Di, tài đức của nàng sẽ được của nàng đây ai lại không biết, hãy nhân dịp này để lòng trung thành của nàng.

Hôm nay vua đến khuyên Thái tử:

“Đã biết bao lần ta phải nhớ lại rằng ta chỉ còn một mình con ở trên đời này là ta quý mà thôi. Đã biết bao lần con làm ta phải âu sầu như đến một con chẳng? Ôi? nếu con biết nhng sẽ mong mỏi của mẹ con lúc tuổi tác cao mà vẫn chưa thai nghén, nếu con biết nhng lúc mẹ con cùng ta sung sướng vui vẻ gì con mẹ ng không của mẹ con. Ôi! Nếu con biết nhng nếu hôn hoan của mẹ con lúc mang con trong lòng của nguy hiểm cho con sau này đến cả hôn nhân. Có mẹ lại con không vui ta buồn ngủi từng ng nhớ đến mẹ con và tiếc rằng không còn mẹ con đây để dành con cho ta”.

- Thưa cha, con đã là đứa con biết hiếu, con xin từ nay yên vui để cha bớt lòng, để linh hồn mẹ con được như nhàn trên chín tầng trời thm. Mẹ con bây giờ còn làm sao giúp được con nữa, mà con cũng vậy, hình như mẹ con còn có tìm đâu được ở trên đời này.

Như biết được Thái tử Thích Ca sắp rơi vào bẫy của mình, vua vẫn ôn tồn không vội sung sướng của mình.

- Lại con nói nhng ta nhớ đến một việc mà ta quên hỏi đi.

- Thưa cha như là việc gì?

- Còn một người sống ở thành này rất gần mẹ con ngày xưa.

- Th  a cha người   y l   ai con muốn tìm cho g  p.

Ph  i,    ngh   của con rất hay, v  i t  i nghiệp cho con, con vừa ra   i     c b  y h  m th  i m   con v  i t   gi   v   n L  m T   Ni, người con mu  n ch  ng ai xa l  , ch  nh l   n  ng     u    a Di, người   nh   n h  m trước.

T  i        hoa viên,     u    a Di ng  i tr  n m  t gh   da trước m  t vua v   Th  i t  . Tr  ng   n     t  a m  t th     nh s  ng huy  n   o tr  n th  nh qu  ch, nh  ng c  y tr  c cao v  t nh   mu  n n  u theo   i   u nh  c do ch  nh d  y t   dưới m   i ng  n tay t  i t   đưa ra b  n c  nh, nh  ng kh  m l  i    y tr  u nh  ng hoa c   h   ng ng  o ng  t khi  n cho nh  ng người h  u    ng b  n    u c   ch  t ph  t cho m  y c  ng tr  n   n m   m  ng nh   nh   th  i s  .

H  m sau vua ban cho cha m       u    a Di v  ng ng  c ch  u b  u     rước n  ng vào cung. Tuy     c tr  ng th   ng   ng b  a c   không kh  i buồn v   xa con.

- “V  ng ng  c ch  u b  u c   qu  y    u b  ng t  nh m   con. Xa con m      y l  m   u l  m. Con h  y c  n nh  , r  i    y ai s  n s  c con. Tuy vậy   nh nh  a vua không ai   m tr  i. M   c  u nguy  n cho vua v   Th  i t   s   y  u m  n con nh   th  y m      i v  i con v  y”.

    u    a Di   n   i m  :

- “Con     l  n r  i m     ! L      u con ph  i b  t m   lo   ng cho con. Hoàng t   người r  t hi  n l  nh, nh   m       th  y nh  ng khi Ng  i    o trước c  a nh  a ta. Con s   c   l  m cho Người vui, th   n  o Ng  i c  ng ch   u con nh   m   v  y”.   ng c     t b  n r  n h  n, kh  y  n con:

- “Con     15 tuổi r  i    , g  ng m   gi   g  n t  m t  nh. Con ph  i lu  n luôn khi  m t  n n  t na nh   nh  ng ng  y s  ng g  n th  y m   v  y, v   ch  c v   c  a c  i     l  m h   t  m t  nh con người l  m    . Th  i con c   vui   i, th  y m   c  ng m  ng cho con”.

u Đà Di cúi đầu vâng lời cha mẹ, rồi nàng chực tìm em, mẹ t c u bé đang loay hoay dán mẹ t con di u nh .

- Em ơi vui vẻ nhé ! Đang làm phiền cha mẹ, rồi lúc nào chị sẽ đem quà bánh về cho em. Em sẽ thay chị cho các con vật mình nuôi ăn uống. Luôn luôn sẵn sàng chị đang đánh đập nó.

Nói đó nàng kéo tay em ra vườn để thăm lại nhàn nhàn c nh vật thân yêu. Cây khế mà d i g c nàng đã bao lần nghe hát, nghe đàn cho c nh nhà nghe.

- Nàng đi còn có ai mà hát d i đêm trăng nữa?

Cây hu than:

- Ai vu t ve tôi? Tôi n hoa cho ai?

Hoa h ng nũng n u:

- Tôi l y tóc ai mà búi n a?

u Đà Di trả lời:

- Các b n ơi, th y mẹ tôi và em tôi lại sẵn sàng h n tôi n a kia.

Đàn ng ng lúc b y gi d i n c l i kéo lên:

- Rồi đây ai chìa tay cho chúng tôi m?

- Em tôi sẽ đưa bàn tay xinh xắn hơn tôi cho các người.

Như c trong h cũng phng ch u:

- Chỉ u chỉ u ai soi bóng trong lòng tôi n a?

- Còn có em tôi soi bóng trong lòng c a người, em tôi còn ngoan ngoãn hơn tôi, đẹp đẽ hơn tôi.

Bà câu và các th chim trong vườn cũng bay đến.

- Nàng đi th t đ y à? Vng nàng chúng tôi hát cho ai nghe đây và ai hát cùng chúng tôi?

- Có th y m tôi và em tôi nghe nhng đi u thánh thót c a các người, gi ng em tôi còn t t hơn gi ng tôi, sẽ hòa cùng các người.

Con chó lúc b y gi cũng ch y qu n quít bên chân nàng:

- Nàng đi, ai vu t ve tôi và d t tôi đi d o?

- Em tôi v vui đùa v i người.

Lúc y con chim nh c a nàng nuôi ở đâu cũng bay đến:

- Tôi nhớ t nhớ nh theo nàng.

- Em sẽ theo ta và ở u trên cây đàn c a ta.

Lúc cha m và em ở a ra ở n c a, nàng nhớ nhớ vì c gì, quay lại b o em:

- Em có nhớ nhớ ng nhà tu hành ngày ngày ở n xin ăn tr c c a, em sẽ kính c n em các th c ăn ra bi u l y em .

c a xe ng a đã s n sàng ở đón l y nàng vào cung đi n. Nhớ ng ng i theo h u nghiêng mình chào đón.

V cung, u Đà Di tìm h t cách ở làm cho Thái t vui. Tr c v h n nhiên c a ng i con gái y, Thái t không th bu n ở c n a. Ngày nào Thái t cũng cùng v i nàng c i ng a đi ở o trong khu v n r ng xanh thng. Bên c nh nhớ ng óa hoa t i s c, nhớ ng lá bi c xum xuê bi t hót b ng ti ng chim. V Thái t là bà Da Du Đà La r t yêu m n nàng vì nhớ nàng bày v nhớ ng ở u hát nhớ ng bài đàn cho con bà. u Đà Di l y nhớ ng l i r t ở u dng ở khuyên b o nhớ ch v i em. Ở i v i nhớ ng ng i h u h lúc nào nàng cũng t ra là m t ng i v a nhn nhớ n v a khoan dung. Nàng l i đem lòng yêu m n t t c nhớ ng ng i xung quanh nàng. Nàng l i bi t t tay đi hái nhớ ng lá thu c ở ch a b nh cho nhớ ng ng i ở bên nàng trong c n nguy hi m.

Nhớ ng ở ở i h ở c nh u ng i m n chu ng thì l i tăng ph n c m t c ghen tuông c a nhớ ng ở a ti u nhân. Cũng may ở trong cung ch có m t ng i ng m ghét u Đà Di mà thôi, ng i đó là m t cung t n tên là Sai A.

M t b a u Đà Di vào phòng mình th y qu n áo treo trên móc ở u b con gì nhớ m th ng c , mà căn phòng cao ráo y làm gì có d n hay chu t. Hôm khác nàng th y cây đàn t nhiên ở t m t m y dây, nàng ph i nh c công m t bu i ở bu c dây cho đúng ở u. Có hôm nàng sẵn sóc ch u hoa quý ở nh đem bày ở phòng sách c a Thái t . Bu i sáng hoa ở ch u v a n xinh

tôi, thôi mà chỉ u đến nàng phải khóc, vì không thấy hoa ở trên cành nữa. u Đà Di đoán có ai ngấm hủi mình, nhưng nghĩ mãi cũng không nghĩ ra là ai, vì trong cung mới ngấm ở đây với nàng đâu thôi thôi. Nhưng trong khi nàng không biết ai ngấm hủi mình, Sai A lại càng nghĩ ngợi nhưng mà u không hề dám nói. Nhưng họ không ngờ làm một việc để cho a chực hủi nể ai mà mình lại bị đi u đến cho mình.

Một tối họ bị bắt thôi nào u Đà Di cũng ngủ rất say vì nàng phải đàn khuya, họ khuyên một đứa trẻ trung thành của họ lên vào phòng của u Đà Di theo tôi đến của họ.

u Đà Di thêm thì phải ngủ trên chiếu nằm trên giường, đôi tay nhỏ nhỏ của nàng trong giấc ngủ vẫn không rời cây đàn chín dây. Con chim xinh xinh đang đậu ở đầu giường. Cái dáng đi u ngủ đáng yêu và vô tội ily, ai nói đến ngủ trước mà nghĩ đến những chuyện gì thì hủi thôi.

Lúc ấy con họ của u ngủ cũng tỉnh và đến bên giường lính canh ở trước phòng của u Đà Di. Nó toàn lấy thuốc mê ra bỏ theo tôi đến của Sai A nhưng nó lại nghĩ: anh này say ngủ như chết, có bỏ cũng phí, để lát nữa ta bỏ cho cô bé này cho nhieu, càng nhieu càng mê lâu ta càng dễ hành động.

Nó mồm cười, một cái lo lắng thì trước, bỗng sang ngủ ở anh lính họ u ngủ lẫn trên đất. Nó mồm của nó vào phòng u Đà Di, con chim thấy đến gần rú rít và đến một tay ngủ ở con gái đang ngủ. Nhưng vì họ của u Đà Di say mê nên không biết gì. Con họ của Sai A lúc khóc rút một ít thuốc rảy trên mặt nàng và đưa tay xoa đầu con chim. Chim sẽ sẽ bay lên một góc phòng, nhưng nó vẫn kêu rú rít. Con thôi lại rút trong túi ra một cái hộp con. Nhưng tay nó đang phải lại. Trước khuôn mặt họ thì đang nằm ngủ say, nó cảm thấy như đến trước mặt với gì trong sách, rất quý báu, nó muốn ôm chầm lấy để thu tất cả mọi tội lỗi. Nó quay đi không nên làm hủi con người đang ngủ ily nữa. Ngủ nàng u Đà Di như như lên xuống hình như nàng ngủ một giấc vô cùng êm ái. Nhưng con thôi quay lại sẽ như phần thì ngủ của Sai A hứa cho nó. Đến giờ bao giờ cũng có một số mệnh xúi giục người ta để làm bậy. Phần vì ham tiền thì ngủ, phần vì sợ nếu không được việc sẽ bị chế hành họ, con thôi mồm miêng quay vào. Nó quỳ quỳ rút cái hộp ra. Nếu nó lạnh tay một tý thì người con gái họ kia không còn ở trên đất này nữa, nhưng tay nó run lật bật, một con rít trong hộp đáng sợ rồi trên mình u Đà Di, lại có bú ily họ rồi bò thôi lên tay nó, nó khiếp sợ quá thét lên, lúc ấy tên lính họ u và anh lính gác và con họ của u Đà Di ở phòng bên cạnh nghe tiếng rú chực vào. Con thôi của Sai A không tài nào thoát khỏi. Trong lúc kinh hoàng nó thú tội lại. Không may chực nó bị đi u vào nhà giam xét hỏi và nhưng viên lang y đã đến giờ thu thuốc mê cho u Đà Di. Còn mồm của Sai A bị tội lỗi. Vua lúc giờ liền đem đến giết kẻ làm việc ác để đi cùng với tên thôi đã giúp việc cho họ. u Đà Di được tin ily đến lòng thôi họ xin cho nhưng kẻ kia được như tôi. Còn lòng nhân đức của nàng tuy phải tù tội, nhưng tránh được cái chết, ily làm ăn năn tội

ác của mình, tôi y tho sẽ cho a tôi tâm tánh. Còn nhng k trong cung càng yêu m n ng i con gái nhân đ c kia.

H t cái n n y, u Đà Di đ c s ng vui v bên c nh Thái t . Th ng hai ng i cùng đánh c , cùng đ c sách, cùng hòa đàn. Th t là đôi thi u niên sung s ng trong đ i này v y. Tuy th có nh ng vi c x y đ n mà không bao gi ng i ta ng có đ c, hôm y đoàn ng a c a nhà vua i ung dung kéo ra c a thành phía đông. M t tr i quang đ ng trên con đ ng ph ng, đoàn ng a ch y d i bóng hai hàng cây kè kè lá xòe ra nh nh ng cái qu t l n. Qua nh ng cây y, Thái t nhìn th y nh ng ng i cây ru ng mình tr n trui tr i cùng v i nh ng con trâu hì h c cày b a trên nh ng th a ru ng l y i. M t lu n gió mát th i qua, Thái t b t giác nghĩ đ n cái khoái trá trên mình ng a d i bóng cây râm mát và cái c nh lam lữ c a nh ng ng i làm ru ng kia d i ánh n ng m t tr i gay g t. C nh t ng y, Thái t đã g p t năm còn nh trong m t cu c đ o ch i v i vua cha. Thì ra lòng th ng xót c a ng i không theo th i gian mà thay đ i. C nh t ng y v a qua, đi đ c m t lát, đoàn ng a g p ph i m t v t gì lù lù n m choáng c i đi. M t tên th v tâu:

- B m Thái t cho tôi đ n tr c xem v t gì n m choáng ngang đ ng. Nói đ n, h n phi ng a ch y đ n tr c. Lúc Thái t cùng b n h u đ n g n thì th y ng i th v đã xu ng ng a h t cái v t kia qua m t bên đ ng, v t y c ng đ nh m t khúc g .

- B m Thái t , thầy m t k ch t, nó v a nó v a v t lên ng a đ nh theo Thái t n i ti p cu c đi ch i, nh ng Thái t gò c ng i nhìn cái xác ch t mà ru i nh ng đ ng tha h đ c khoét. Thái t th y lòng se i ng i nghĩ đ n đ i s ng c a con ng i th t là kh : su t đ i ch th y lo ng bâng khuâng, b nh ho n, già nua, ch t chóc. Nghĩ v y, Thái t không thi t đ n cu c đi ch i n a. Nh ng th v trông th y Thái t tr l i bu n r u, lo quá. Chúng bèn bàn nhau đ a Thái t v hoa viên r i m i u Đà Di ra khuyên d Thái t . u Đà Di v i v ã ra v n. Nàng thi t tha nh m t nàng tiên trong c nh b ng lai. Tuy v y, Thái t v n đi m nhiên ng i tr m t bên m t g c cây. u Đà Di i g n n non.

- Th a Thái t , có ph i hôm nay Thái t bu n vì nh i th v nói Ngài đã g p nh ng c nh th ng tâm chẳng? N u v y sao Ngài không nhân tr i t i này đi đ o cho khuây kh a i c ng i gi kín m i s u làm gì v y? Hay là t i i tôi không k p theo h u Thái t chẳng?

Thái t v n đi m nhiên không đáp:

- Thưa Thái tử, Ngài không nhớ hôm trong vườn hoa, Ngài đã bảo tôi là em gái Ngài, tôi có nét mặt giống Hoàng hậu không để làm cho Ngài vui sao?

Thái tử nhìn thấy đôi mắt long lanh sáng của người con gái quỳ trước mặt, ra lệnh cho nàng đứng dậy:

- Tôi không muốn nàng biết tôi buồn của tôi, bởi nàng cũng như đóa hoa vô tư kia.

- Thưa Thái tử, những đóa hoa kia cũng biết buồn rồi đó, hôm nay tôi thấy hoa nào cũng rũ rượi, như thế không thật sao?

- Hoa nào cũng có thể giấu màu sắc để chờ đợi lâu.

- Thưa Thái tử đời cũng vậy, ai cũng không đau khổ, buồn khổ và chết.

- Những cái chết của cây cỏ không máu thịt xương, còn con người, con vật đến lúc buồn họ có khi làm cho không ai có thể đứng gần bên được. Vì vậy tôi biết người sinh ra thì khi nên tôi muốn tìm cách để tránh cái khổ này đi. Tôi đã học cách tiêu khiển. Có cái gì tôi muốn mà không được. Thế mà cách để được yên vui tôi, làm sao tôi yên vui được lúc tôi nghĩ đến không làm sao tìm được bên cạnh tôi ai no ấm xa hoa của tôi, biết bao nhiêu người khổ sở lẫn lộn đau, già nua buồn họ.

u Đà Di không biết phân gì là thế nào đến quây quần bên Thái tử nét mặt rạng rỡ. Lúc này nhìn thấy vì mình mà những người xung quanh phải khom lưng, Thái tử gật đầu cùng u Đà Di đi dạo quanh vườn. Những người hầu tước này đến gần ngay ngáy, sợ nếu Thái tử còn buồn thì sẽ bị vua cha quở mắng, lúc bấy giờ cũng tối rồi. Chim chóc từ bên phía vườn cũng bay về hòa thành khúc nhạc rất vui. Những hoa huệ buồn vườn mình lên tiếng xóa khắp vườn làm cho những hoa bướm khác tăng phần rực rỡ.

Tuy cảm giác vui những nét mặt trầm tư của Thái tử, nhưng lúc này lại không giấu được. Vua

lại tìm hết cách để làm cho Thái tử khuây. Đàn hát xướng ca không ngừng. Tuy vậy hình như không có kết quả gì mấy. Một hôm vua cha bèn o u Đà Di: Thế này con hãy chiêng chiêng hươu Thái tử ra vườn hoa của Bệ mà ta vừa mới lập xong. Con sẽ mới ngày thay mới t áo xinh đẹp để cùng với những thiên nhiên để làm vui cho Thái tử, vì ta chắc không ai có thể bằng con trong việc này. Những đình tạ hoa mới trong vườn kia không phải chỉ riêng cho Thái tử, đó là phần thưởng ta tặng cho con đó để chung vui cùng Thái tử.

Chiêng y song trên mình ngựa a Thái tử Thích Ca và u Đà Di đi trước một đoàn thê và áo hươu rực rỡ. u Đà Di chọn những màu sắc tươi đẹp để mới cây, trên một nóc, hay là một khoàng trời lớn để nhìn ra hai bên đường. Thái tử Thích Ca luôn luôn mới mới những trong đôi mắt và những phần mới mới mới không dứt dứt.

Vườn hoa của Bệ của vua Thế Nh Ph là một vườn hoa đẹp nhất xứ n Đ. Trong vườn có các cây quý hoa là các loài đêm đêm. Những giêng chim giêng thú để các miền xa, những đường lối sạch sẽ như một bàn trải thảm, những nóm cỏ xanh tươi, những hươu mới trong leo lỏo in bóng, những đình tạ nóm vàng mới mới chói lên ánh sáng rực rỡ.

Vào vườn không thể lấy mới mà để những màu sắc của hoa thú trong ý. Đến bên cửa nhà da thịt mát rười, những lên những nân. Những ta những các thê mới của n Đ đều là lấy đó ra. Nói tóm lại, như một khu vườn này tất cả cái tinh túy của vũ trụ thên tiên.

Tuy vậy, Thái tử cũng nhìn qua loa cửa như vật rồi tìm một góc cây ngồi nghĩ và bèn những hươu đem u Đà Di đi dạo các nơi. Mới những đang đó Thái tử quở quở:

- Các những hãy vâng lời cho ta vui. u Đà Di nàng hãy đi dạo chơi vì chỗ này mát mẻ nên tôi ngồi đây mới lát, tỷ nữa tôi sẽ theo.

Thái tử ngồi một mình bên gốc cây suy nghĩ. Bao nhiêu những cửa như xa lạ nhìn vào trong óc. Những phút sung sướng, những lúc đau buồn, những cửa hào nhoáng xa hoa, những kết t bệ đối rét, những thê mới mới của đời những lớn để đi ra trong trí của vua Hoàng tử. Đang lúc vậy, một những đều không tóc mình khoác mới mạnh áo xú xí, tay chêng gậy đi đến. Những dáng đi uy nghi, đôi mắt thì lóng lánh như có luồng đi. Thái tử thấy trong đi u bệ lòng của những này có vẻ huyền bí, khác hẳn với những những thê ngày đã gặp trong cung. Thái tử hỏi:

- Ông ở đâu rồi?

- Tôi ở khu rừng xanh này.

- Ông làm gì ở đây?

- Bấm, tôi làm kẻ tu hành theo tìm học đạo.

- Tu hành là gì thế nào?

- Là một kẻ chuyên suy nghĩ đến những lý lẽ của mọi sự, mọi vật, để tìm tòi những pháp pháp phá hủy tất cả sự phiền muộn đang buốt con người và để đi không biết, để có đó một đó, để và sau hết kiếp này không chịu kiếp khác.

Nói xong ông thấy dùng phép thần thông bay bổng lên không nhìn với màu sắc huyền ảo của hoàng hôn.

Thái tử mừng reo lên:

- Hay lắm! Hay lắm! Ta quyết tu theo ông cho đến chết cho nên vậy mà nghe.

u Đà Di và kẻ hầu đã quay về. Tuy dẫu ánh nắng hoàng hôn mà ai nhìn cũng thấy làm lạ rằng Thái tử Thích Ca trở nên vui vẻ.

Đêm y Thái t đầu v i vua cha cho theo tu hành nh ông th y tu kia. Vua gi t mình khuyên can.

- Ai gieo vào cho con cái t t ng điên r y? Con không ph i là nhà vua trên muôn ngàn dân x này sao? Bấy gi con i làm m t ông th y tu c c kh , rách r i, thì ta nh c nhã bi t bao nhiêu; dòng dõi vua chúa không ph i đ n đây là h t?

- Th a cha, công đ c c a cha m nh tr i nh b . Con s ng gi a châu báu ng c ngà, gi a nh ng s n ng niu, chi u chu ng, không còn thi u gì n a. Tuy v y b y lâu nay con v n b nh ng phi n mu n mà không đ c vui gì, không vàng ng c gì làm khuây kh a đ c. Nay tình c con g p đ c m t v tu hành nghe có m y i c a ng i mà lòng con nh c t đ c gánh n ng t b y lâu nay đè nén. V y xin vua cha cho con đ c xu t gia, đó là m t cách yên vui hoàn toàn v y.

- Ta đã h t s c chi u Thái t , nh ng đ n v c này ta không th nghe theo. Con là con nhà vua, con s là nhà vua, ta ch bi t có th , con đ ng xin nài gì n a.

T đ y vua truy n i nh cho nh ng ng i h u canh gi trong cung r t nghiêm ng t. Thái t đi đâu là ng i theo, tuy v y nghĩ đ n chuy n xu t gia, Thái t v n luôn luôn vui v .

Đêm nào cũng v y, c c a thành v n có i nh canh nghiêm nh t, i có lính đi tu n ti u. Thái t Thích Ca v n ngày đêm lo nghĩ v k xu t gia.

M t đêm Thái t i cho trong cung c m không còn m t ti ng đ ng, nh nhàng nh m d y khoác áo, d t vào mình m t thanh ki m ng n. Qua m y cánh c a s đ m , tr i đêm ch còn nh p nhánh sao m , Thái t v n mình t trên c a s t ng th ba nh y xu ng v n hoa.

Th nh tho ng lính h u i vác cung đi qua i. Thái t Thích Ca v a r i xu ng đ t, thì nhún mình nh y vào m t nhóm lái đ tránh nh ng quân lính canh. V a lúc y m t bóng đen b bên cũng nh y x theo. Thái t Thích Ca nhanh nh n khóa hai tay ng i y.

- Bm Thái t, tôi đây .

Nghe giọng nói Thái t Thích Ca nh n đ c ti ng c a Xa N c, ng i h u trung thành c a mình.

- Ng i làm ta gi t mình t ng quân gác, th đã xong ch a?

- Bm lũ kia u ng r u t m thu c mê ng lẩn ra c . Tôi đ nh vào đây đ m i Thái t đi ngay. Tôi nh m cái c a s Ngài v a nh y qua, nh ng quân canh lúc y ch a đi khu t.

- Thôi chúng ta nhanh chân ch , ng a đâu?

- Bm d i cây d a n c đ ng kia.

Hai ng i len qua các nhóm cây r i lên ng a. Trong đêm chân con ng a c a Hoàng t sáng lên nh b n ng n đèn xanh. Tuy v y lính canh không ai bi t c . Anh nào cũng đang đánh m t gi c ng ngon. Không m y ch c hai con ng a đã n n móng trên con đ ng v ng v ngoài thành Ca T La V . Ph xá lâu đài im l ng đang êm gi c trong đêm khuya, d i trắng sao m m , d n d n b b i bi n xa trong đêm mù, r i tan m t, Thái t v a đ n m t khu r ng r m:

- Xa N c trung thành i, thôi anh hãy v , mang con ng a v t ng u Đà Di vì ta không mu n m t ai theo ta vào trong r ng rú.

Xa N c toan kêu nài, Thái t bèn ra hi u nên vâng l i v ngay.

Xa N c bu n r u d n con ng a v . Lúc quay l i bóng Thái t v a khu t trong r ng r m.

Trời vừa sáng, u Đà Di nghe có tiếng gọi nhỏ nhỏ ngoài cửa. u Đà Di vừa mở cửa. Xà Nức đã hét hỏi thà:

- Bấm cô nàng, Hoàng tử thấy cô con gái quý, tôi đã bắt nó ở bên ngoài, thôi xin chào cô nàng tôi đi chứ tôi đây.

u Đà Di nhìn xuống áo Xà Nức hỏi chuyện đầu đuôi. Xà Nức đem câu chuyện thuật lại, u Đà Di khóc sụt sùi, Xà Nức an ủi:

- Thà cô đây là ý muốn của Thái tử, làm sao cô nàng không muốn Thái tử vui hay sao?

Tuy vậy nàng vẫn không thể nén lòng mình, bỗng Xà Nức ngẩng đầu, ra ngoài lấy ngựa của Xà Nức phóng nhanh bay ra ngoài hoàng thành trốn khỏi quân lính gác. Xà Nức ngẩng lên mặt mình lúc đầu buồn bã. Ngoài sân chim rù lông đầu y cưỡi đi.

Ba ngày sau trong rừng rậm, ngẩng nhìn các bóng đối mà vẫn không tìm được Thái tử. u Đà Di đã ngã gục bên ngoài, mặt trời thối, đến lúc mặt trời mọc nàng thấy trong mình như nhóm khác thường. Mặt ngẩng nhìn mình trên trời trôi trôi không râu không tóc, như ngẩng nhìn như ngẩng nhìn trên mặt trên mình có vẻ đã hiểu tuấn m. u Đà Di nhìn nhận các ngẩng, nàng liếc thấy con ngựa của mình đang đứng bên mặt gốc cây như chờ đợi liếc nhìn ngựa đã trốn. Ngẩng kia gọi giật lại:

- Nàng u Đà Di.

Nghe gọi đúng tên mình, nàng quay lại kinh ngạc như cũng có can đảm xem thấy ngẩng nào liếc mắt mình.

- Cô không nhớ tôi sao?

- Thưa cô tôi không hiểu rõ.

- Nàng không nhớ nàng đã cho tôi cầm nhà nàng hay sao? Nàng chóng quên thôi?

Tôi nghe rằng ma quỷ hiện lên ám ảnh mình vì nàng không nhớ người này là ai. Tuy vậy nàng vẫn giữ phép trả lời.

- Phôi, tôi biết cô đang bận tìm Thái tử phải không?

Nghe người đoán đúng ý nghĩ mình, nàng vội kêu lên:

- Cậu ơi, Hoàng tử đâu có bận gì giúp tôi. Thái tử đi làm sao hả cậu?

- Thái tử đã đi xa rồi cô. Cô hãy nghỉ yên đây rồi tôi sẽ giúp cô.

u Đà Di vâng lời nghe theo.

- Không hiểu gì cô, tôi là một kẻ tu hành lâu năm chắc rằng này hẳn đã hiểu ít phép mầu nhiệm, đã đoán biết rằng nàng vì cái đã qua và sắp xảy đến. Đêm qua nhìn một ngôi sao tôi biết rằng Thái tử sẽ xuất gia, tôi rất vui mừng, vì thế nào Hoàng tử sau này cũng sẽ là một vị đại cứu thế.

- Thưa cô, thế tôi có gặp được Hoàng tử không?

- Nàng hãy yên tâm, Hoàng tử đã vào rừng sâu khó lòng mà gặp được, nhưng nàng hãy vui đi, vì thế nào Ngài cũng thành Phật mà thôi chứ chúng sanh.

- Phọt là th nào? Bm c có uy quy n, có sung s ng h n Hoàng t không?

- Chính chúng tôi cũng c tu đ m t ngày kia đ c th y ánh sáng c a Phọt đây. Phọt là đ c đ i t đ i bi thông thu c h t nh ng lý l cao siêu, nh ng nguyên nhân huy n bí đ ch v chúng ta tránh xa con đ ng t i l i kh s , các ông hoàng làm sao sánh k p.

- Th li u Hoàng t có thành Phọt đ c không? Ngài có v v i chúng ta không?

- Th nào Ngài cũng thành Phọt, m t đ c Phọt x a nay ch a t ng có th gi i này. Thôi tôi ch nói ch ng y cho cô vui, cô nên nghe tôi v ngay nhà vì chính là lúc cô nên v theo s suy đoán c a tôi, cô hãy c i ng a ch y v nhà đi, tôi s đ a cô ra kh i r ng này, đây m y viên thu c cô hãy c m l y đ c u ng i. Bây gi cô hãy ng m m t viên đi. V a ng m xong t c thì nàng th y trong ng i vui t i t ki m đ c l i đ t an i mình:

- Hoàng t r i s thành Phọt, ng i s v v i chúng ta.

Đ n c ng nhà, nghe có ti ng khóc m i ch y vào thì th y m và em đang ng i bên gi ng c a cha. Ông c đang thoi thóp trên gi ng b nh. Nàng c m m t viên thu c b vào mi ng cha, t c thì ông c m m t ch ng tay ng i d y t nh tảo nh th ng, nàng bèn l y hai viên thu c khác đ a cho m và em t c thì ai n y đ u tr nên vui v .

Bà m ôm l y em vào lòng:

- Tôi l i g p đ c con tôi vui t i h n tr c, th t là ph c quá. Nh ng làm sao con l i v đ c đây?

u Đà Di đem m i chuy n k l i cho cha m nghe.

Hai cò đều tỏ vẻ sung sướng. Vừa lúc ấy, nhẽng cây cỏ ngoài vườn cũng đều reo lên, cây khế nói:

- Nàng đã về, nàng sẽ vui vẻ ca hát với chúng ta, ở bên gia đình của ta.

Cây huệ :

- Đêm nay tôi sẽ nở hoa trông đẹp mắt cho nàng vui vẻ.

Cây hồng:

- Tôi sẽ búi lấy tóc nàng, nàng ơi!

Con ngựa:

- Nàng sẽ chìa tay xinh đẹp của nàng cho tôi nắm lấy.

Một hươu:

- Chiếu chiếu, nàng ơi ra đây rửa chân, tôi sẽ đem cỏ ôm bóng nàng.

Chim bồ câu và chim chích:

- Nàng i cùng chúng ta hát đây.

Con chó:

- Nàng ve vu t tôi đi, ve vu t tôi đi.

Con chim t ngày nàng r i cùng đi n v n bay theo nàng:

- Tôi s luôn luôn đ u trên cây đàn c a nàng.

u Đà Di t ng nh ng ngày mình s ng trong cung đi n bên c nh v Hoàng t ch là m t gi c m ng xinh đ p đ đ m trang cho đ i s ng c a mình, t đây nàng m i th t s ng vui v bên c nh nh ng c nh v t lúc nào cũng âu y m mình.

Thu t gi : Tr c Hi n